

ชีวประวัติโดยสังเขป

พระธรรมวิสุทธิมงคล (หลวงตามหาบัว ญาณสมฺปนฺโน)

อดีตเจ้าอาวาสวัดเกษรศีลคุณ (วัดป่าบ้านตาด)

พระธรรมวิสุทธิมงคล เดิมชื่อ บัว ฉายา ญาณสมฺปนฺโน นามสกุล โลหิตดี เกิดเมื่อวันที่ ๑๒ ส.ค. ๒๔๕๖ ณ บ้านตาด ต.บ้านตาด อ.เมือง จ.อุดรธานี บิดาชื่อนายทองดี มารดาชื่อนางแพง นามสกุล โลหิตดี เป็นบุตรคนที่ ๒ ในจำนวนพี่น้อง ๑๖ คน สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ซึ่งเป็นการศึกษาภาคบังคับสูงสุดในขณะนั้น ท่านได้บรรพชาอุปสมบทเป็นพระภิกษุตามคำขอร้องของโยมบิดา-มารดา ณ วัดโยธานิมิตร บ้านหนองขอนกว้าง อ.เมือง จ.อุดรธานี เมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๔๗๗ ตรงกับวันขึ้น ๙ ค่ำ เดือน ๗ ปีจอ โดยมีพระธรรมเจดีย์ (จุม พันธุโล) เจ้าอาวาสวัดโพธิสมภรณ์ จ.อุดรธานี ขณะดำรงสมณศักดิ์ที่ พระราชเวที เป็นพระอุปัชฌาย์ พระครูศาสนูปถัมภ์ (อ่อนตา เขมงโกโร) เจ้าอาวาสวัดโยธานิมิตร เป็นพระกรรมวาจาจารย์ ได้รับฉายาว่า ญาณสมฺปนฺโน แปลว่า ผู้ถึงพร้อมด้วยญาณหยั่งรู้

ลำดับปีในการจำพรรษา

- พรรษาที่ ๑ (พ.ศ. ๒๔๗๗)
วัดโยธานิมิตร ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี
ท่านได้รับการอบรมด้านพระธรรมวินัยเป็นเบื้องต้น เช่น การไหว้พระสวดมนต์ การปฏิบัติกิจวัตร ข้อวัตรต่างๆ จากพระครูศาสนูปถัมภ์ วัดโยธานิมิตร
- พรรษาที่ ๒-๖ (พ.ศ. ๒๔๗๘-๒๔๘๒)
วัดสุทธจินดา ตำบลโพธิ์กลาง อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา
เพื่อศึกษาพระปริยัติธรรม โดยมีพระเทพโมลี (พิมพ์ ธรรมโร) เป็นครูใหญ่ ต่อมาท่านได้รับการสถาปนาเป็นสมเด็จพระราชาคณะที่ **พระมหาวิรวงศ์** วัดพระศรีมหาธาตุ เขตบางเขน กรุงเทพฯ
- พรรษาที่ ๗ (พ.ศ. ๒๔๘๓)
ติดตามพระเทพโมลี ไปจำพรรษาที่วัดเจติยหลวง ตำบลพระสิงห์ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อศึกษาพระปริยัติธรรมต่อ จนสอบไล่ได้ นักธรรมชั้นเอก และเปรียญธรรม ๓ ประโยค และได้พบกับหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต เป็นครั้งแรก
- พรรษาที่ ๘ (พ.ศ. ๒๔๘๔)
วัดป่าจักรราช ตำบลจักรราช อำเภอจักราช จังหวัดนครราชสีมา
ออกพรรษา รับกฐินแล้ว ท่านก็ได้เดินทางไปวัดป่าโนนนิเวศน์ อ.เมือง จ.อุดรธานี โดยมีความประสงค์ที่จะอยู่จำพรรษาร่วมกับพ่อแม่ครูอาจารย์ หลวงปู่มั่น ภูริทัตโต แต่ทราบข่าวว่า โยม

นุ้ม ชูวานนท์ ได้อาราธนาองค์หลวงปู่ให้ไปพำนักจำพรรษา ณ จังหวัดสกลนคร ท่านจึงไม่ได้พบหลวงปู่มนั้น จึงได้พักรอ ณ วัดทุ่งสว่าง อ.เมือง จ.หนองคาย ประมาณ ๓ เดือน เพื่อรอฟังข่าวอย่างใจจดใจจ่อ

พรรษาที่ ๙ (พ.ศ. ๒๔๘๕)
จำพรรษา ณ เสนาสนะป่าบ้านโคก (วัดป่าวิสุทธิธรรม) ตำบลตองโขบ อำเภอโคกศรีสุพรรณ จังหวัดสกลนคร กับหลวงปู่มนั้น ฐิตเหตุโต

พรรษาที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๔๘๖)
เสนาสนะป่าบ้านนามน (วัดป่านาคนิมิตต์) ตำบลตองโขบ อำเภอโคกศรีสุพรรณ จังหวัดสกลนคร กับหลวงปู่มนั้น ฐิตเหตุโต

พรรษาที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๔๘๗)
พำนักจำพรรษากับองค์หลวงปู่มนั้น ณ เสนาสนะป่ายาง บ้านท่าบ่อสงคราม ตำบลท่าบ่อสงคราม อ.ศรีสงคราม จ.นครพนม

พรรษาที่ ๑๒-๑๗ (พ.ศ. ๒๔๘๘-๒๔๙๓)
วัดป่าบ้านหนองผือ (วัดป่าภูริทัตตถิราวาส) ตำบลนาใน อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร กับหลวงปู่มนั้น ออกพรรษาปี พ.ศ. ๒๔๙๒ หลวงปู่มนั้นอาพาธหนัก และได้ละสังขาร ณ วัดป่าสุทธาวาส อ.เมือง จ.สกลนคร ในวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๔๙๒ หลวงตามหาบัวจึงได้ร่วมจัดงานถวายเพลิงศพหลวงปู่มนั้น ผู้เป็นอาจารย์ จนแล้วเสร็จเมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๔๙๓

พรรษาที่ ๑๘-๒๑ (พ.ศ. ๒๔๙๔-๒๔๙๗)
วัดห้วยทราย (วัดป่าวิเวกวัฒนาราม) ตำบลคำชะอี อำเภอคำชะอี จังหวัดมุกดาหาร ได้เมตตาอบรมสั่งสอนแก่ศิษย์สำคัญหลายท่าน เช่น ท่านพระอาจารย์สิงห์ทอง ธรรมวโร หลวงปู่หล้า เขมปัตโต หลวงปู่คำตัน ฐิตธมโม แม่ชีแก้ว เสียงล้ำ เป็นต้น

พรรษาที่ ๒๒ (พ.ศ. ๒๔๙๘)
ท่านต้องการสงเคราะห์โยมมารดาผู้ให้กำเนิด โดยการให้โยมมารดาบวชเป็นแม่ชี แล้วพาลงไปภาคตะวันออก โดยพำนักจำพรรษา ณ วัดใกล้สถานีทดลองการเกษตรกรรมน้ำตกพร้าว (ปัจจุบัน คือ วัดซากใหญ่) ตำบลพลั่ว อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดจันทบุรี ที่พี่น้องของหลวงปู่เจี๊ยะ จุนโท มีศรัทธาสร้างถวาย

พรรษาที่ ๒๓-๓๗ (พ.ศ. ๒๔๙๙-๒๕๕๓)
หลังจากท่านได้ก่อตั้งวัดป่าบ้านตาด (วัดเกษรศีลคุณ) ตำบลบ้านตาด อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ขึ้น ณ บริเวณใกล้นิเวศสถานของท่านแล้ว ท่านก็ได้เมตตาพักจำพรรษา ณ มงคลสถานแห่งนี้ เพื่อโปรดพระภิกษุสามเณร ตลอดจนจรรยาดีที่น้องวงศาคุณาญาติ พร้อมศรัทธาสาธุชนทั้งใกล้และไกลตราប់ปัจฉิมสมัย

การบำเพ็ญสาธารณสงเคราะห์ (สงเคราะห์โลก)

๑. สงเคราะห์... โรงพยาบาล

ด้วยเหตุที่ทันเคยเห็นสภาพคนไข้ที่ต่างรอคอยความหวังจากหมอบอกว่าเป็นสภาพที่น่าสงสารมาก เหมือนคนดนตรีอกจนมุมเมื่อวังงาหมอบ หากไม่มีเครื่องมือที่ทันสมัยที่ตีพอกก็ก้าวไม่ออกรักษาไม่ได้ และสภาพคนชนบทส่วนมากก็เป็นคนยากจน ถ้าสามารถทำการบำบัดรักษาใกล้บ้านได้ก็ไม่ต้องสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมากในการเดินทาง ตลอดสถานที่พักอาศัย การกินอยู่หลับนอน ทันจึงได้เมตตาในการสงเคราะห์เกี่ยวกับโรงพยาบาล พร้อมอุปกรณ์การแพทย์ต่างๆ ดังนี้

๑.๑ ครุภัณฑ์และอุปกรณ์การแพทย์ทั่วไป

- เครื่องมือผ่าตัด	- เครื่องดมยาสลบ	- เครื่องตรวจเลือด
- เครื่องกระตุ้นหัวใจ	- เครื่องเฝ้าติดตามการทำงานของหัวใจ	- เครื่องตรวจคลื่นไฟฟ้าหัวใจ
- เครื่องช่วยหายใจชนิด Bipap Harmony S/T	- เครื่องใช้ชีวิตคนไข้ฉุกเฉิน	- โคมไฟผ่าตัด
- รถทำแผล	- เครื่องนั่ง	- เครื่องอัลตราซาวนด์
- หัวต่อออกซิเจน	- เครื่องเอกซเรย์ขนาด ๓๒๐ mA	- ตู้เย็นเก็บเลือด
- เครื่องตรวจเลือดทางเคมีชนิดเทียบสี	- เครื่องกระตุ้นหัวใจแบบมีจอภาพ	- เครื่องช่วยหายใจชนิดควบคุมความดัน
- เครื่องปรับอากาศใช้กับห้องเก็บยา	- เครื่องซักผ้าอบผ้าในตัว	- เครื่อง Monitor 3 options
- หม้ออบไอน้ำเครื่องมือ	- ครุภัณฑ์การแพทย์ตีกรวมเมตตามหาคุณ	๑) NIBP
- เครื่องบริการหัวเข้าและสะโพกแบบอัตโนมัติ	- เครื่องโลหะถ่างแขน-ขาผู้ป่วย	๒) EKG
- ครุภัณฑ์เวชกรรมฟื้นฟู	- เตียงออกกำลังกายแขน	๓) O2 Saturation
- ยาและวัสดุการแพทย์	- ข้าวสารอาหารแห้งทุกเดือน	- ครุภัณฑ์ห้องผ่าตัดกระดูก ๖ รายการ
		- เครื่องตรวจวิเคราะห์หูชั้นกลาง
		- ชุดออกกำลังกายแขน-หัวไหล่
		- ฯลฯ

๑.๒ อุปกรณ์การแพทย์เกี่ยวกับ ตา หู จมูก คอ

- ชุดส่องตรวจหู - ชุดตรวจตา หู จมูก คอ - เครื่องตรวจตาพร้อมอุปกรณ์วัดแรงดันลูกตา - เครื่องประกอบการสลายต่อกระจก	- เครื่องเอกซเรย์ฟัน - เครื่องตรวจตา Slit lamp - เครื่องมือผ่าตัดตา - แหล่งกำเนิดแสงเลเซอร์	- เครื่องชุดหินปูน - เลเซอร์ตา - เครื่องรักษาโรคตาด้วยแสงเลเซอร์ - เครื่องตรวจวิเคราะห์ข้อประสาทตาด้วยระบบเลเซอร์สแกนเนอร์ - ฯลฯ

๑.๓ อุปกรณ์การแพทย์สำหรับเด็ก

- เครื่องให้ความอบอุ่นเด็กแรกเกิด - เครื่องทำคลอดสุญญากาศ - กล้องผ่าตัด หู คอ จมูก	- เครื่องส่องไฟเด็ก - เครื่องฟังหัวใจทารกในครรภ์ - ครุภัณฑ์ ไอ ซี ยู เด็ก	- ชุดช่วยเหลือเด็กฉุกเฉิน - เครื่องบันทึกการบีบรัดของมดลูก - ฯลฯ

๑.๔ รถพยาบาล ที่ดิน อาคาร

- รถตู้พยาบาล พร้อมอุปกรณ์ช่วยชีวิตและวิทยุสื่อสาร - อุปกรณ์ภายในตึก - ตึกโรงพยาบาล - ปรับปรุงอาคารผู้ป่วยโรคกระดูก - อาคาร ๙๖ ปี ตึกสงฆ์อาพาธ ๑๐ ชั้น	- รถปิกอัพ - เตียงเฟาเลอร์ - ตึกหลวงตามหาบัวฯ - อาคารศัลยกรรมอูตราพร - ค่ายรักษาพยาบาลผู้ป่วยโรคไตวาย โรงพยาบาลอุดรธานี	- อาคารตึกคลอด - ซี่งที่ดิน - อาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก - ปรับปรุงตึก ไอ ซี ยู เด็ก - ตึกรวมเมตตามหาคุณ ๒ ชั้น - ฯลฯ

๑.๕ ตั้งกองทุน มูลนิธิ

- กองทุนสงเคราะห์คนพิการ - มูลนิธิเสียธรรมเพื่อประชาชน	- กองทุนช่วยเหลือผู้ป่วยที่ยากจนและไร้ที่พึ่ง	- มูลนิธิรวมเมตตามหาคุณ - ฯลฯ

๒. สงเคราะห์...ส่วนราชการ

หน่วยงานราชการทั่วประเทศได้รับการสงเคราะห์ในรูปแบบต่างๆ ตามเหตุผลความจำเป็น ดังนี้

- สร้างถนน	- เครื่องอุปโภคบริโภค	- จ่ายเงินเดือนค่าจ้างเจ้าหน้าที่
- สร้างป้อมตำรวจ บ้านพัก	- รสบัสปรับอากาศ	- ข้าราชการ
- สิ่งก่อสร้างภายในหน่วยงาน	- รถตู้พยาบาลพร้อมอุปกรณ์	- รถกระบะ
- สร้างสถานีรถไฟ	- ต่อเติมเรือนนอนผู้ต้องขังหญิง	- ตั้งกองทุนมูลนิธิ
- รถยนต์	- อาคารในเรือนจำ	- ซ่อมแซมและก่อสร้างเรือน
- สมทบสร้างอนุสาวรีย์กรมหลวง	- เจาะบาดาล ถังน้ำ ติดตั้งไฟฟ้า	- อาคารสำหรับเด็กแรกเกิดใน
ชุมพรเขตอุดมศักดิ์	ในอุทยาน	เรือนจำหญิง
- ห้องอาบน้ำรวมในเรือนจำ	- เงินว่าจ้างเจ้าหน้าที่อุทยาน	- เครื่องอุปโภคแก่นักโทษ
- ห้องสุขานักโทษชายและหญิง	แห่งชาติ	- ช่วยเหลือการเกษตร
- ซื่อที่ดินกว่าแสนไร่ฟื้นฟูสภาพป่า	- ทำฝนเทียม	- สร้างห้องน้ำและประปาใน
- สร้างป้อมยามป่าไม้	- สถานที่ทำงาน	อุทยาน
- ลานฝึกและอาคารปันน้ำใจ	- เครื่องมือทำงาน	- ฯลฯ
- อุปกรณ์สำนักงาน		

๓. สงเคราะห์...โรงเรียน

- อาคารเรียน สะพานลอยสำหรับนักเรียน ตึก ที่ดิน
- สื่อการเรียนการสอน
- ทุนอาหารกลางวันเด็กนักเรียนยากจน
- ทุนการศึกษา

ท่านเมตตาช่วยด้านอาคารเรียน วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ สื่อการเรียนการสอน และอื่นๆ ตัวอย่างโรงเรียน ได้แก่ ร.ร.สตรีราชินูทิศ ร.ร.บ้านตาด ร.ร.อุดรธรรมานุสรณ์ ร.ร.หนองแสงวิทยา ร.ร.บ้านดงเมือง ร.ร.บ้านหนองตุ เป็นต้น

สำหรับการสงเคราะห์ด้านการศึกษา นั้น ท่านให้ความช่วยเหลือตั้งแต่รายการขนาดเล็กถึงขนาดใหญ่ที่มีมูลค่าเป็นล้านๆ บาท อาทิเช่น สื่อการเรียนการสอน, โต๊ะ เก้าอี้ อุปกรณ์การเรียน, ทุนอาหารกลางวันเด็กนักเรียนยากจน, ทุนการศึกษาเด็กกำพร้า, สร้างอาคารเรียน, สะพานลอยสำหรับนักเรียน, ตึก, ที่ดิน, ฯลฯ

๔. สงเคราะห์...ผู้ด้อยโอกาส

สำหรับผู้ด้อยโอกาส ท่านก็ไม่เคยมองข้าม ด้วยการช่วยเหลือสงเคราะห์เด็กหญิงภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกเป็นประเภทต่างๆ เช่น สร้างห้องสมุดและอุปกรณ์ (คอมพิวเตอร์ – ตกแต่งภายใน) รถตู้ ช่วยเหลือเครื่องอุปโภค บริโภค ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๖ ถึงปัจจุบัน และตั้งกองทุน โดยนำดอกเบี้ยมาใช้จ้างพี่เลี้ยงตั้งแต่ปี ๒๕๓๓ เป็นต้นไป

นอกจากนี้ สถานสงเคราะห์เด็กพิการทางสมองและปัญญา ปากเกร็ด ท่านอนุเคราะห์ให้ตั้งกองทุนโดยนำ ดอกเบี้ยออกมาใช้จ้างพี่เลี้ยง จ่ายเป็นรายเดือน เริ่มตั้งแต่ปี ๒๕๓๓ สถานสงเคราะห์อื่นๆ ที่ได้รับความช่วยเหลือจากท่าน เช่น สถานสงเคราะห์บุคคลปัญญาอ่อนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นต้น

๕. สงเคราะห์...สัตว์

ท่านอนุเคราะห์สัตว์ป่าในวัดอย่างทั่วถึงตลอดมา โดยเข้มงวดกับพระเณรให้ดูแลเรื่องอาหาร น้ำ ไม่ให้ขาดตกบกพร่องแก่สัตว์ เช่น ไก่ป่า กระจง กระจง กระต่าย ท่านว่าเรามีปากมีท้องมีหิว เขาก็เช่นกันกับเรา เราต้องเมตตาสงสารเขา เขาเกิดมาตามวิบากวาระแห่งกรรม เขาก็มีโอกาสเกิดเป็นมนุษย์เหมือนกับเรา เราเองก็มีโอกาสกระทำความผิดพลาดกลายเป็นสัตว์แบบเขาได้ จึงไม่ควรประมาทกัน แต่ให้เห็นใจ สงสารกันช่วยเหลือสงเคราะห์กันไป และความเมตตาอันยิ่งใหญ่ไม่มีประมาณของหลวงตาอีกด้วยหนึ่งก็คือ ไม่ว่าท่านเดินทางไปไหน ท่านต้องจัดอาหารสด อาหารแห้งไปแจกจ่ายเป็นทานแก่สัตว์ เช่น สุนัข ปลา จระเข้ เสือ เก้ง กวาง ชะนี ลิง ไก่ป่า ฯลฯ ตลอดจนสัตว์ที่อยู่ตามห้วยหนองคลองบึง และในสวนสัตว์ ฯลฯ

ความเมตตาของท่านยังครอบคลุมไปถึงแม้แต่สัตว์พิการที่อยู่ในสถานสงเคราะห์สัตว์พิการหรือบ้านสัตว์พิการ บ้านสัตว์พิการชอยพระการุณย์ ปากเกร็ด เป็นสถานที่อาศัยของสัตว์พิการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสุนัขซึ่งมีจำนวนมากมายหลายร้อยตัว รวมถึงสัตว์อื่นๆ เช่น แมว ไก่ เต่า นก ฯลฯ ท่านช่วยเหลือโดยซื้อที่ดิน ๒ งาน สร้างอาคาร ๓ ชั้น เป็นที่พักและที่การรักษาสัตว์ที่เจ็บป่วย เช่น สุนัขโดนรถชน เป็นต้น นอกจากนี้ ท่านยังช่วยจ่ายค่าจ้างสัตวแพทย์ดูแลสัตว์ ค่าอาหาร ค่าน้ำ ค่าไฟ และอื่นๆ โดยให้เป็นรายเดือนๆ ละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ตั้งแต่ปี ๒๕๓๗ เป็นต้นมา และสถานที่อีกแห่งหนึ่งคือ บ้านสงเคราะห์สุนัข ถนนพุทธมณฑล สาย ๓ มีสุนัขกว่า ๒๐๐ ตัว ท่านช่วยเหลือขยายที่ดินเพิ่มให้ ๒ แปลง และช่วยเหลือค่าอาหาร ยา และอื่นๆ เป็นรายเดือนๆ ละ ๓๐,๐๐๐ บาท เป็นต้น

๖. สงเคราะห์...บุคคลที่ประสบทุกข์ภัยต่างๆ

ความเมตตาของหลวงตาครอบคลุมไปถึงผู้ประสบภัยธรรมชาติ ในยามเกิดอุทกภัย วาดภัย อัคคีภัย หลวงตาได้สั่งซื้อเครื่องอุปโภคบริโภคที่จำเป็นบรรทุกใส่รถหลายสิบลำนำไปบริจาคแก่ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนทั่วทุกภาคในประเทศไทย รวมถึงพี่น้องชาวลาวที่ประสบภัยด้วย และบุคคลไร้ญาติที่เสียชีวิตลง (ศพไร้ญาติ) ความเมตตาของท่านก็ยังก้าวเข้าไปถึง

๗. สงเคราะห์...เกี่ยวกับศาสนา

หลวงตาให้ความสำคัญกับวัดกรรมฐานเป็นอย่างมาก เพราะเป็นสถานที่ที่เหมาะสมแก่การบำเพ็ญสมณธรรม อันเป็นงานหลักในพระพุทธศาสนา ท่านจึงให้ความสำคัญแก่ผู้ปฏิบัติในด้านต่างๆ เป็นจำนวนมาก อาทิ

- ซื้อที่ดินสร้างวัด ศาลา ชุตสระน้ำ
- จัดตั้งวัด โดยร่วมกับกรมอุทยานฯ เพื่อฟื้นฟูรักษาสภาพป่าที่เสื่อมโทรม และรักษาสถานที่สงบศักดิ์ไว้ให้กุลบุตร ได้บำเพ็ญธรรม เช่น พื้นที่บ้านดงคล้อ บ้านน้ำเที่ยง บ้านสามแยก ตำบลวังขวาง อำเภอน้ำหนาว จังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นต้น
- จัดหาอาหารสด อาหารแห้ง เครื่องอุปโภคบริโภค ส่งเป็นประจำทุกวันด้วยรถบรรทุกแก่วัดยากจนในถิ่นทุรกันดาร เพื่อรับเลี้ยงพระผู้มั่งคั่งมั่งคั่งให้มีชีวิตพอไปในการประพฤติปฏิบัติธรรม
- บริจาครถกระบะแก่วัดกรรมฐานสำหรับบรรทุกอาหารเลี้ยงดูสัตว์ป่า
- บริจาคจุดปัจจัยไทยทานแก่วัดกรรมฐานในถิ่นทุรกันดารทั่วประเทศทั้งในยามปกติและในเทศกาลบุญสำคัญ
- ช่วยเหลือค่าอาหาร น้ำตาล แก้ววัดที่มีสำนักเรียนด้านปริยัติธรรมในจังหวัดต่างๆ ทั่วประเทศ
- วัสดุอุปกรณ์ก่อสร้างฌาปนสถานและศาลาพักรักษา
- ฯลฯ

๘. การเผยแผ่ธรรมะ

หลวงตาได้ก่อตั้ง มูลนิธิเสียงธรรมเพื่อประชาชน ในพระอุปถัมภ์ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เพื่อเผยแผ่ธรรมะ และจัดตั้งสถานีวิทยุเสียงธรรมเพื่อประชาชน ซึ่งมีสำนักงานตั้งอยู่ที่ ๓๐๙/๑ หมู่ที่ ๑ ตำบลบ้านตาด อำเภอมือง จังหวัดอุดรธานี คลื่นวิทยุ FM 103.25 ซึ่งหลวงตาได้กล่าวถึงความสำคัญในการจัดตั้งสถานีวิทยุไว้ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๔๗ และวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๔๘ ว่า “เวลานี้ก็กำลังจัดตั้งวิทยุทางสวนแสงธรรม เราก็เห็นด้วยเพราะเป็นจุดสำคัญเรื่องธรรมะออกมาสอนโลกด้วยความบริสุทธิ์ใจ เราช่วยโลกด้วยความปล่อยวางทั้งหมดเลย เราไม่ได้ยึดมั่นยึดนี้ สอนโลกด้วยความบริสุทธิ์ใจมีเมตตาธรรมล้วนๆ ครอบคลุมหมด” ปัจจุบันมีสถานีเครือข่ายสถานีวิทยุเสียงธรรมเพื่อประชาชนที่จดทะเบียนแล้ว เครือข่ายภาคเหนือ ๒๕ สถานี ภาคกลาง ๒๕ สถานี ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๕๐ สถานี ภาคตะวันออก ๑๑ สถานี ภาคใต้ ๙ สถานี รวมทั้งสิ้น ๑๒๐ สถานี

- ทีวีช่อง SBT ดาวเทียมไทยคม ๕ ความถี่ ๐๓๘๒๖
- เคเบิลทีวี มี ๗ แห่ง
- เว็บไซต์ www.luangta.com เผยแผ่ธรรมะ
- จัดทำเทปเสียง วิดีทัศน์ ซีดีธรรมะ
- พิมพ์หนังสือธรรมะแจกเป็นธรรมทานโดยไม่คิดมูลค่า

รายชื่อหนังสือธรรมเทศนา

โดย หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน

➤ งานเขียน ๑๓ เล่ม

๑. คำถาม – คำตอบ (เล่มเล็ก)	๗. ประวัติพระอาจารย์มั่น ภูริทัตตเถระ (ปี ๒๕๑๔)	๑๑. เมตตธรรม
๒. คำถาม – คำตอบปัญหาธรรม	๘. ปฏิปทาของพระรุดงครรณฐานสาย ท่านพระอาจารย์มั่นฯ (ปี ๒๕๑๕)	๑๒. แวนส่องธรรม
๓. ธรรมคู่แข่งขัน (ปี ๒๕๑๑)	๙. ปัญญาอบรมสมาธิ	๑๓. อันชนกชนนีนีรักเจ้า เทียมเท่าชีวาก็ว่าได้ (ปี ๒๕๑๐)
๔. ธรรมสามัคคี	๑๐. เพื่อใจที่ได้ทุกข์	
๕. ธรรมะในลิขิต		
๖. ประวัติหลวงปู่ขาว อนาลโย		

➤ หนังสือที่ถอดเทปจากการแสดงธรรม (๑๐๗ เล่ม)

๑. ก้าวเดินตามหลักศาสนธรรม	๒๗. ท่านอาจารย์พระมหาบัว ญาณสัมปันโน ในกรุงลอนดอน	๕๑. พุทธรักษา
๒. กิเลสไม่เหนื่อธรรม	๒๘. ที่พึ่งทางใจ	๕๒. พุทธโศหาย
๓. แก่นธรรม	๒๙. ที่สุดของจิต	๕๓. พุดเสียบ้างไม่ใช่คุย
๔. ขอรัก คำที่มีคุณค่า	๓๐. ที่สุดแห่งทุกข์	๕๔. เพชรน้ำหนึ่ง
๕. เชิญใจขึ้นสู่ธรรม	๓๑. ธรรมชุดเตรียมพร้อม	๕๕. ฟังธรรม ปฏิบัติธรรม
๖. เข้มทิศทางเดิน	๓๒. ธรรมเตือนใจ	๕๖. มรดกล้ำค่าของชาวพุทธ
๗. เข้าสู่แดนนิพพาน	๓๓. ธรรมทายาท-อวิชารวมตัวฯ-ธรรมแท้ปรากฏที่ใจ	๕๗. รากแก้วของศาสนา
๘. เข้าสู่แดนอวกาศของจิตของธรรม	๓๔. ธรรมบูชา	๕๘. มหาวิทยาลัยสงฆ์
๙. ความเกิดคือกองเพลิง	๓๕. ธรรมรัฐแท้...ต้องเป็นเช่นนี้	๕๙. รวมเล่ม (ในลอนดอน, สามัคคี. คู่แข่งขัน, ในลิขิต)
๑๐. ความพิสดารของจิตตภาวนา	๓๖. ธรรมสมบัติ	๖๐. มรรคผลนิพพานทำอย่างไรอยู่ตลอดเวลา
๑๑. ความรักเสมอคนไม่มี	๓๗. ธรรมสุใจ	๖๑. เรียงลำดับอริยภูมิ
๑๒. ความลึกซึ้งซับซ้อนของจิตวิญญาณ	๓๘. ธรรมอุโฆษ	๖๒. เรากับจิต
๑๓. ความสำคัญแห่ง “จิต”	๓๙. ธรรมะชาวบ้าน	๖๓. โลกภาษาธรรมได้
๑๔. จิตตภาวนาเป็นหนทางแห่งความสงบ	๔๐. ทางร่มเย็น	๖๔. โลกวิภูษะ ๓
๑๕. จิตตภาวนาหนทางติดตามภพชาติ	๔๑. ธรรมาวุธ	๖๕. วันเกิด วันตาย
๑๖. จิตพระอรหันต์	๔๒. นิพพานคือนิพพาน	๖๖. วาระสุดท้าย
๑๗. จิตมุ่งสู่ความหลุดพ้น	๔๓. นิพพานมิใช่อัตโนมัติ	๖๗. วิธีปฏิบัติธรรมเบื้องต้น
๑๘. จิตสันติ	๔๔. ปลุกใจให้ตื่น	๖๘. แวนดวงใจ
๑๙. ชัยชนะเป็นของเราแม้วาระสุดท้าย	๔๕. ผู้บูชาตถาคต	๖๙. ศาสนาธรรมปลุกคนให้ตื่น
๒๐. ชี้นำดับทุกข์	๔๖. ผู้มีวาสนา	๗๐. ศาสนาเป็นตัวอย่างของโลก
๒๑. ดับไปในใจกันเกิด	๔๗. แผ่นดินธรรม	๗๑. ศาสนาอยู่ที่ไหน
๒๒. ตามรอยพระบาท	๔๘. ผูกจิตรักษาใจ	๗๒. สติรายคุณงาน
๒๓. ทางของศาสดาและสาวก	๔๙. พระธรรมเทศนาฯ	๗๓. สมถธรรม-วิปัสสนาธรรม
๒๔. ทางเดินเพื่อความหลุดพ้น	๕๐. พัฒนาใจ	๗๔. สังวรธรรม
๒๕. ทางพ้นทุกข์		๗๕. สายทางวิภูวน
๒๖. ทางร่มเย็น		

๗๖. แสงโลก แสงธรรม	๘๗. ห่างทุกข์ด้วยธรรม	๙๘. บุชาธรรม
๗๗. หลวงตาสอนเด็ก	๘๘. เหตุผลเหนือชีวิต	๙๙. โรงงานใหญ่ของหลวงตา
๗๘. หลักการดำเนินเพื่อมรรคเพื่อผล	๘๙. อนุพุพิกถา	๑๐๐. ดูใจตัวเอง
๗๙. หลักของใจ	๙๐. อมตธรรม	๑๐๑. เมตตาธรรม
๘๐. หลักของพระศาสนา	๙๑. อยู่แบบมีที่พึ่ง	๑๐๒. ฝากมรดก
๘๑. หลักธรรมคือหลักใจ	๙๒. อริยสังขจรใจอย่างนี้	๑๐๓. ทางเดินเศรษฐี
๘๒. หลักธรรมหลักความจริง	๙๓. ออกจากหัวใจดวงตา	๑๐๔. จงกลัวบาป
๘๓. หลักนิยยานิกธรรม	๙๔. อะไรจะยิ่งกว่าธรรม	๑๐๕. ทาน
๘๔. หลักมัชฌิมาสายทางรุ่งเย็น ๑,๒,๓	๙๕. อำนาจแห่งความดี	๑๐๖. หยดน้ำบนใบบัว (ฉบับประชาชน)
๘๕. หัวใจหมุ่คณะ	๙๖. เอาศีลธรรมคืนมา	๑๐๗. หยดน้ำบนใบบัว (ฉบับนักเรียน)
๘๖. หัวใจดวงเสาะแสวงหา	๙๗. พ่อแม่ครูอาจารย์	

➤ รายชื่อหนังสือที่ถอดเทปจากการแสดงธรรม...เพื่ออุ้มชูชาติ (อย่างน้อย ๒๐ เล่ม)

๑. คำขาดของหลวงตาบัวเกี่ยวกับ ผ้าป่า ๘๔,๐๐๐ กอง	๙. พระอรหันต์แห่งประวัติศาสตร์	๑๖. เมตตาธรรมคำจูนหนุนชาติไทย
๒. ช่วยชาติกับหลวงตาบัว	๑๐. มรรควิธีของหลวงตา...ถ้าว่าทาง รอดเศรษฐกิจไทย	๑๗. อุปายวิธีกสิณกินสมบัติในคลังหลวง
๓. ทองคำขาดคลังหลวง	๑๑. มหาทานมหากุศล	๑๘. รวมพลังพิทักษ์คลังหลวง
๔. ทำไมหลวงตาบัวต้องออกจากป่ามา ช่วยชาติ	๑๒. รักชาติไทย ส่งเสริมสินค้าไทย	๑๙. ถวายถ้ำ “คนทั้งแผ่นดิน”
๕. “ธรรม” คำแผ่นดิน	๑๓. สายบุญสายกรรมคนไทย...เคยร่วม สร้างไว้ในกาลก่อน	๒๐. คลังหลวงคือหัวใจของชาติ
๖. ธรรมสามัคคีนี้เพื่อชาติ	๑๔. หลักทรัพย์อุดหนุนปลาย...หลักใจ แก้ไขเหตุ...สยามประเทศยั่งยืน	๒๑. งานของหลวงตา
๗. พระไตรปิฎกใน -พระไตรปิฎกนอก	๑๕. ญาณสัมปันโนบูชา	๗๓๗
๘. พระอรหันต์ไม่สูญสิ้นจากโลก		

➤ รายชื่อหนังสือ ภาษาเยอรมัน (๒ เล่ม)

๑. 1999 Ein Leben IN=nnener Werte : Ein Umfassender Leitfadem zer Buddhistischen Praxis (sofar Extracts)
๒. 1999 Patipada : Die praxis des Ehrenwerten Lehrmeisters Acharn Mun (so far Extracts)

➤ รายชื่อหนังสือ ภาษาอังกฤษ (๑๑ เล่ม)

๑. ...Wisdom Develops Samadhi
๒. 1974 The Dhamma Teaching of Acariya Maha Boowa in London
๓. 1976 Forest Dhamma : A Section of Talks on Buddhist Practice
๔. 1980 Amata Dhamma (6 talks on Dhamma)
๕. 1982 The Venerable Phra Acharn Mun Bhuridatta Thera (Meditation Master)
๖. 1987 Straight from the Heart (13 talks on the Practice of Meditation)

๗. 1988 Things as They are: A Collection of Talks on the Training of the Mind (13 talks)
๘. 1992 To the Last Breath & by Acharn Kor Khao Suan Luang : “Direction of Insight”
๙. 1994 Kammadthana (The Basic of Practice)
๑๐. 1997 Patipada or the Mode of Practice of Venerable Acharn Mun
๑๑. A Life of Inner Quality : A Comprehensive Guide to Buddhist Practice (10 talks)

หน่วยงานที่ได้รับความอนุเคราะห์จากหลวงตา

อุดรธานี (๓๙ แห่ง)	ตชด.ค่ายเสนีย์รณยุทธ, ตำรวจทางหลวงจังหวัด, ตำรวจภูธร อ.เมืองอุดรธานี, สถานีตำรวจภูธร อ.กุมภวาปี, ตำรวจสันติบาลจังหวัด, เรือนจำกลางจังหวัด, รพช.จังหวัด, สถานีรถไฟจังหวัด, สถานสงเคราะห์เด็กหญิงภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, ศูนย์สงเคราะห์บุคคลปัญญาอ่อนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, บ้านเด็กแสงตะวัน, ศูนย์เลี้ยงเด็ก อ.โนนสะอาด, โรงเรียนบ้านตาด, โรงเรียนอุดรธรรมานุสรณ์, โรงเรียนสตรีราชินูทิศ, โรงเรียนหนองแสงวิทยา, โรงเรียนบ้านดงเมือง, โรงเรียนบ้านหนองคู, โรงเรียนค่ายประจักษ์ศิลปาคม, โรงเรียนโนนสะอาดพิทยาสรรค์, โรงเรียนบ้านถ่อน, โรงเรียนบ้านเสาเล้าฝักชี, โรงเรียนบ้านหาดสภาพร อ.โนนสะอาด, โรงเรียนหนองตุม, โรงเรียนโนนสะอาดผาสุก อ.เมือง, โรงเรียนหนองหานวิทยา อ.หนองหาน, ศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียน อ.โนนสะอาด, สภ.เมืองอุดรธานี นาซ่า, โรงเรียนบ้านกสะทอน, มูลนิธิอุดรสว่างเมธาธรรม, กองพันทหารราบที่๓ กรมทหารราบที่๓ ค่ายเจ้าพระยาสุริวงค์ วัฒนศักดิ์, กองบิน ๒๓ กองพลที่ ๒ กองบัญชาการยุทธการทางอากาศ, ศูนย์การศึกษาพิเศษ จ.อุดรธานี, สถานีตำรวจภูธร อ.เพ็ญ, ค่ายทหารปืนใหญ่ อ.โนนสูง, โรงเรียนบ้านตุม อ.กุมภวาปี, โรงเรียนอนุบาลค่ายประจักษ์ศิลปาคม, สถานสงเคราะห์สุนัข บ้านหนองแสง อ.เมือง, สนง.สัสดีจังหวัดอุดรธานี
กรุงเทพมหานคร (๕ แห่ง)	ทัณฑสถานหญิงกรมราชทัณฑ์, บ้านเลี้ยงสุนัขถนนพุทธมณฑล ๓, สวนสัตว์ดุสิต, เรือนจำลาดยาว, สถานีตำรวจนครบาลศาลาแดง
เพชรบูรณ์ (๔ แห่ง)	สถานีตำรวจภูธร อ.น้ำหนาว, อุทยานแห่งชาติน้ำหนาว (ห้วยสนามทราย), ป้อมตำรวจห้วยสนามทราย, บ้านรวมใจรักษ์ ศูนย์บำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กและเยาวชนอ.หล่มสัก
นนทบุรี (๒ แห่ง)	บ้านสงเคราะห์เด็กปากเกร็ด, สถานสงเคราะห์สัตว์พิการ
สกลนคร (๓ แห่ง)	สถานีตำรวจภูธรกิ่ง อ.ภูพาน, โครงการพระราชดำริฝนหลวง, เรือนจำสว่างแดนดิน
อุดรดิตถ์ (๓ แห่ง)	โรงเรียนปากท่าวิทยา, โรงเรียนบ้านนาหน้า, โรงเรียนวัดบ้านปากไพร
หนองบัวลำภู (๒ แห่ง)	เรือนจำกลางจังหวัด, กองบังคับการตำรวจภูธร
ลำปาง (๑ แห่ง)	ศูนย์พัฒนาสมรรถภาพคนตาบอด

กาญจนบุรี (๑ แห่ง)	มูลนิธิวัดป่าหลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน
ขอนแก่น (๓ แห่ง)	อุทยานแห่งชาติภูเวียง, เรือนจำอำเภอมือทอง, กองพันทหารปืนใหญ่
นครราชสีมา (๓ แห่ง)	อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่, สำนักงานหน่วยป้องกันรักษาป่า นม.๑๐ (ระภูแก้ว) อ.สูงเนิน, กองทัพภาคที่ ๒
หนองคาย (๒ แห่ง)	สถานีเรือด่วนวารี, เรือนจำอำเภอบึงกาฬ
กระบี่ (๑ แห่ง)	โรงเรียนปลายพระยาวิทยาคม อ.ปลายพระยา
เลย (๒ แห่ง)	โรงเรียนบ้านนาแห้ว อ.นาแห้ว, เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูหลวง อ.ภูเรือ
พังงา (๒ แห่ง)	โรงเรียนบางเตย, โรงเรียนเกาะเคียม อ.เมือง
สมุทรปราการ (๑ แห่ง)	โรงเรียนคลองหลวง
ชัยภูมิ (๔ แห่ง)	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว, ศูนย์พิทักษ์ป่าภูเขียวที่ ๒ (ปางม่วง), สถานีตำรวจภูธร อ.เกษตรสมบูรณ์, สถานีตำรวจภูธร ต.บ้านเดื่อ อ.เกษตรสมบูรณ์
นครนายก (๑ แห่ง)	บ้านสงเคราะห์สุนัข วัดโป่งไผ่จันทรังษี ต.เขาเพิ่ม อ.บ้านนา
ศรีสะเกษ (๑ แห่ง)	สถานีตำรวจภูธร กิ่ง อ.ศีลาขาค
กาฬสินธุ์ (๑ แห่ง)	ที่ว่าการอำเภอค้อม่วง
เชียงใหม่ (๑ แห่ง)	มูลนิธิช่วยเหลือชนบท
จันทบุรี (๑ แห่ง)	กองพันทหารราบที่ ๒ กองพลทหารราบที่ ๑ กรมนาวิกโยธิน
นครพนม (๑ แห่ง)	กรมทหารราบที่ ๓

สถานพยาบาล

สถานพยาบาลที่ได้รับความอนุเคราะห์ด้านการแพทย์และเครื่องอุปโภคบริโภค จาก หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน (๒๒๕ แห่ง)

ประเทศไทย (๔๕ จังหวัด, ๒๑๗ แห่ง)

ประกอบด้วยโรงพยาบาล ๑๔๘ แห่ง, สถานีอนามัย ๑๑ แห่ง, สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ๒ แห่ง, สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ๓ แห่ง, ศูนย์ทางการแพทย์ ๒ แห่ง, ศูนย์สุขภาพชุมชน ๑ แห่ง

ประเทศลาว (๖ แขวง รวม ๗ แห่ง)

ร.พ.เวียงจันทน์, คำมั่ง, บริคำ, สุวรรณเขต, พงสาฮี, ปากซัน, ศูนย์ป็นป่าและรักษาสุขภาพตานครหลวงเวียงจันทน์

ประเทศพม่า (๑ แห่ง)

ร.พ.ท่าซี้เหล็ก

โครงการสร้างตึกสงฆ์อาพาธ ๑๐ ชั้น โรงพยาบาลศูนย์อุดรธานี หลวงตาเมตตาตั้งบ ๕๐๐ ล้านบาท ยอดบริจาคเป็นเงิน ๔๗๓,๘๓๓,๐๓๔ บาท (๘ ก.พ.๕๔) เป็นโครงการสำคัญสุดท้ายที่เกี่ยวกับการสงเคราะห์โรงพยาบาล เป็นอนุสรณ์แห่งการเสียสละเพื่อประโยชน์สุขแก่มหาชน

โครงการช่วยชาติ โดย หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน

“...ชาติไทยของเราก็นับวันที่จะล่มจมลงไปโดยลำดับๆ ยิ่งทำให้วิกฤติการณ์กันมากขึ้นๆ จึงได้ตั้งรณเพื่อหาทางออกให้พี่น้องชาวไทยเราได้พ้นภัย อย่างน้อยก็ความอึดอัดขัดสนถ้ามักกว่านี้ชาติไทยของเราจะจมได้ นี่ละวิกฤติการณ์มาก กลัวจะล่มจม...”

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อมุ่งเน้นสร้างทางด้านจิตใจ ปลุกจิตสำนึก ให้คนไทยเกิดความรักชาติ หวงแหนปกป้องแผ่นดิน ทรัพยากรของชาติ ขจัดความลุ่มหลง ฟุ้งเฟ้อ มีหลักใจ มีคุณธรรม มีศีลธรรมในการดำรงชีวิตที่ถูกต้องดีงาม เข้มแข็งอดทน และมีส่วนร่วมในการกอบกู้วิกฤติเศรษฐกิจได้
๒. เพื่อมุ่งเน้นทางด้านวัตถุในการรับบริจาค ข้าวของเงินทอง โดยรับบริจาคทองคำ เงินดอลลาร์ เงินตราสกุลต่างๆ และเงินบาท นำเข้าห้องพระคลังหลวง เพื่อเป็นหลักประกันของประเทศชาติ
๓. เพื่อกอบกู้สถานการณ์ภาพของประเทศไทย ที่ประสบภาวะวิกฤติเศรษฐกิจตกต่ำในปัจจุบันให้ผ่านพ้นไปด้วยดี

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. นำทองคำ เงินดอลลาร์ และเงินสกุลต่างๆ เข้าห้องพระคลังหลวง หรือปัจจุบันเรียก บัญชีฝ่ายออกบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นเงินทุนสำรอง เพื่อเป็นศักดิ์ศรี และหลักประกันความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศชาติ

๒. ประชาชนชาวไทยจะมีจิตสำนึก เกิดความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ หวงแหนปกป้อง แผ่นดินไทย ทรัพยากรของชาติ เพื่อกอบกู้ดำรงเอกราชสืบไป
๓. ประชาชนชาวไทยจะได้มีความภาคภูมิใจ ในการมีส่วนร่วมกอบกู้สถานภาพของประเทศไทยที่ประสบภาวะวิกฤติเศรษฐกิจและสังคมตกต่ำ ในปัจจุบันให้ผ่านพ้นไปได้ดี

สินทรัพย์ (ทองคำและดอลลาร์) ที่ได้รับบริจาคตั้งแต่ ๑๒ เมษายน ๒๕๔๑ ถึง ๙ มกราคม ๒๕๕๓ นำเข้าคลังหลวง แล้วทั้งสิ้น ๑๕ ครั้ง รวมทองคำและดอลลาร์ที่มอบเข้าคลังหลวงไปแล้วทั้งสิ้น

ทองคำ ๙๖๗ แท่ง	๑๒,๑๖๐.๕๐	กิโลกรัม
ดอลลาร์ (รวมดอกเบี้ย)	๑๐,๒๑๔,๖๐๐	เหรียญสหรัฐ

เริ่มโครงการฟ้าป่าช่วยชาติเมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๔๑ ถึงวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๓

ได้มอบทองคำและดอลลาร์สหรัฐเข้าคลังหลวง ดังนี้ :

ครั้งที่	วันที่	สถานที่	ทองคำ		ดอลลาร์ เหรียญ สหรัฐ
			แท่ง	กิโลกรัม	
๑	๖ ก.ค. ๒๕๔๑	ธนาคารแห่งประเทศไทย	-	-	๑,๒๗๘,๐๐๐
๒	๔ พ.ค. ๒๕๔๒	ธนาคารแห่งประเทศไทย	๘๓	๑,๐๓๗.๕๐	๓,๐๐๐,๐๐๐
๓	๒๐ เม.ย. ๒๕๔๔	มณฑลพิธีท้องสนามหลวง	๘๒	๑,๐๘๗.๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐
๔	๒ ก.ค. ๒๕๔๔	สวนแสงธรรม ถ.พุทธมณฑลสาย ๓	๕๕	๖๘๗.๕๐	๓๐๐,๐๐๐
๕	๒๖ ก.ย. ๒๕๔๔	ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล	๑๔๕	๑,๘๒๑.๕๐	๔๐๐,๐๐๐
๖	๑๑ เม.ย. ๒๕๔๕	สวนแสงธรรม ถ.พุทธมณฑลสาย ๓	๔๐	๕๐๐.๐๐	๓๐๐,๐๐๐
๗	๑๐ ธ.ค. ๒๕๔๕	ธนาคารแห่งประเทศไทย	๔๐	๕๐๐.๐๐	๓๐๐,๐๐๐
๘	๑๒ เม.ย. ๒๕๔๖	สวนแสงธรรม ถ.พุทธมณฑลสาย ๓	๔๒	๕๒๕.๐๐	๔๐๐,๐๐๐
๙	๑๐ ก.ค. ๒๕๔๖	สวนแสงธรรม ถ.พุทธมณฑลสาย ๓	๔๙	๖๑๒.๕๐	๔๓๒,๐๐๐
๑๐	๒๖ ส.ค. ๒๕๔๖	สวนแสงธรรม ถ.พุทธมณฑลสาย ๓	๘๒	๑,๐๒๕.๐๐	๓๐๐,๐๐๐
๑๑	๒๖ ธ.ค. ๒๕๔๖	สวนแสงธรรม ถ.พุทธมณฑลสาย ๓	๑๑๒	๑,๔๐๐.๐๐	๕๐๐,๐๐๐
๑๒	๑๒ เม.ย. ๒๕๔๗	อาคารใหม่ สวนอัมพร	๙๕	๑,๑๘๙.๕๐	๒,๐๐๔,๖๐๐
๑๓	๑๙ ส.ค. ๒๕๔๗	สวนแสงธรรม ถ.พุทธมณฑลสาย ๓	๕๘	๗๒๕.๐๐	-
๑๔	๑๙ ธ.ค. ๒๕๕๐	สวนแสงธรรม ถ.พุทธมณฑลสาย ๓	๔๘	๖๐๐.๐๐	-
๑๕	๙ ม.ค. ๒๕๕๓	วัดป่าบ้านตาด อ.เมือง จ.อุดรธานี	๓๖	๔๕๐.๐๐	-
ยอดรวมทั้งสิ้น			๙๖๗	๑๒,๑๖๐.๕๐	๑๐,๒๑๔,๖๐๐

สมณศักดิ์

- ๕ ธันวาคม ๒๕๑๑ ได้รับแต่งตั้งสมณศักดิ์ ที่ พระครูญาณวิสุทธาจารย์
๕ ธันวาคม ๒๕๓๖ ได้รับแต่งตั้งสมณศักดิ์ ที่ พระราชาญาณวิสุทธิโสภณ
๕ ธันวาคม ๒๕๔๒ ได้รับการเลื่อนสมณศักดิ์ ที่ พระธรรมวิสุทธิมงคล

มรณภาพ

หลวงตามได้มรณภาพลงด้วยโรคปอดติดเชื้อ ณ กุฏิของท่านที่วัดป่าบ้านตาด เมื่อวันอาทิตย์ที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๔ เวลา ๐๓.๕๓ น. ตรงกับวันแรม ๑๐ ค่ำ เดือน ๒ ปีชาล สิริรวมอายุได้ ๙๗ ปี ๕ เดือน ๑๗ วัน ๗๗ พรรษา

บรรณานุกรม

พระมหาบัว ญาณสัมปันโน, กรุงเทพฯ : บริษัท ชวนพิมพ์ ๕๐ จำกัด , ๒๕๕๔.
